

Addendum diversiteit en inclusie bij het Sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de sector Binnenvaart (PC139)

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

hierna de 'Vlaamse Regering' genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS van de sector Binnenvaart,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- De heer Peter Van den abbeele, Voorzitter van het Fonds voor Rijn- en Binnenscheepvaart;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- De heer Jacques Kerkhof, Ondervoorzitter van het Fonds voor Rijn- en Binnenscheepvaart;

hierna "de sector" genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Verbindenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe in het kader van voorliggend addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 tijdens de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 een maximale toelage van **85.000,00 euro** uit te betalen aan **het Fonds voor Rijn- en Binnenscheepvaart, Straatsburgdok-Noordkaai 2, 2030 Antwerpen (ondernemingsnummer 0416.381.804 en bankrekeningnummer BE25 6354 0362 0182)** voor de financiering van acties ter versterking van de diversiteit en inclusie.

Artikel 2. De in dit addendum diversiteit en inclusie opgenomen engagementen zijn inspanningsverbindenissen en resultaatsverbindenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 70% is de inspanningsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde inspanningsverbindenissen;
- 30% is de resultaatsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde resultaatsverbindenissen. Dertig procent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbindenissen behaald zijn. Als een verbindenis niet wordt behaald, wordt de dertig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbindenissen uitbetaald. Als minder dan de helft van de resultaatsverbindenissen wordt behaald, wordt geen resultaatsfinanciering uitbetaald.

Artikel 3. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Verbindenissen van de sector

Artikel 4. De sector formuleert de hiernavolgende analyse, strategie en doelgerichte acties en resultaatsverbindenissen in het addendum diversiteit en inclusie:

ANALYSE EN STRATEGIE

Onder het motto “iedereen kan varen” willen de sectorale sociale partners duidelijk stellen dat de binnenvaart – in de mate van de wettelijk vereiste attesten – openstaat voor iedereen. De laattijdige omzetting van de Europese Richtlijn 2017/2397 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart, die diende omgezet te zijn in januari 2022, veroorzaakte een stop in zij-instroomopleidingen. Net deze opleidingen, gericht op werkzoekenden, kenden een grote deelname van personen uit de kansengroepen.

In het verleden kwam men vaak van “vader op zoon” in de sector terecht. Dit is in de voorbije decennia sterk afgekalfd waardoor nu extra inspanningen dienen te worden geleverd. De inzet van matrozen uit Oost-Europese landen waar veel matrozenopleidingen zijn, leidt niet tot een duurzame oplossing maar verschuift hooguit het probleem met enkele jaren. Bovendien wordt het probleem van doorstroom alleen maar groter.

De sociale partners hebben in de vorige convenantperiode een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse, gebaseerd op de cijfers van het eerste kwartaal van 2021, werd onder meer volgende gedestilleerd :

- Overgrote meerderheid kleine bedrijven
- Een overwegend mannelijk personeelsbestand (meer dan 90 %)
- Afkomst: er zijn enkel gegevens op basis van nationaliteit beschikbaar. Iets meer dan 60 % heeft de Belgische nationaliteit, tweede grote groep zijn Oost-Europeanen (Polen, Tsjechen, Roemenen, Slovaken) gevolgd door Nederlanders.
- Een vergrijzende populatie: net geen 60 procent is veertigplusser.

Ook de processen en praktijken inzake instroom, zijnstroom en doorstroom werden onder de loep genomen. Gezien het knelpuntkarakter van beroepen in de sector oordeelden de sociale partners dat een nulmeting door middel van correspondentietests niet geschikt was.

Daarom werd opdracht gegeven aan een door de Vlaamse overheid ter zake erkende dienstverlener om in het kader van de zogenaamde “nulmeting” een kwalitatief onderzoek te laten uitvoeren. De resultaten van dit onderzoek zijn nog niet bekend.

RESULTAATSVERBINTENISSEN

Resultaatsverbintenissen 2023-2025	
Resultaatsverbintenis 1 (=verplicht) Bereiken van werkvloeren (en werknemers op die werkvloeren)	Bedrijfsbezoeken bij grotere werkgevers : 4 (2 per werkingsjaar). De weinige grote bedrijven in de sector zullen actief worden aangesproken om hun personeelsbeleid nog meer uitgesproken inclusief te maken, dit in lijn met zowel de sectorale als intersectorale acties ter zake. Andere bedrijven worden geïnformeerd via website en nieuwsbrief.

ACTIEPLAN

Prioriteit 1: Sectorale acties

Actie 1: Uitschrijven actieplan Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: In het kader van het sectorconvenant 2021-2022 werd opdracht gegeven aan een door de Vlaamse overheid erkende dienstverlener om een kwalitatief onderzoek uit te voeren. De resultaten werden nog niet opgeleverd.
	Betrokken partners: Sectorale sociale partners
	Inspanningsverbintenis(-sen): De sectorale sociale partners verbinden zich ertoe om op basis van het kwalitatief onderzoek dat werd uitgevoerd in het kader van de nulmeting een actieplan te ontwikkelen en uit te voeren. Dit actieplan zal ontwikkeld worden voor de start van dit

	addendum en wordt voorgelegd aan het departement Werk en Sociale Economie.
--	--

Actie 2: Update sectorale non-discriminatieclausule Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: De reeds bestaande sectorale non-discriminatieclausule werd in de vorige convenantperiode nog niet aangepast omdat het opportuun was te wachten op de resultaten van het kwalitatief onderzoek (zie ook hierboven).
	Betrokken partners: sectorale sociale partners
	Inspanningsverbintenis(-sen): De sectorale sociale partners verbinden zich er niet enkel toe om de non-discriminatieclausule aan te passen, maar ook om deze op zo ruim mogelijke wijze binnen de sector te verspreiden naar werkgevers en werknemers toe.

Actie 3: Professionele ondersteuning Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Binnen de sector is de kennis van het volledige “derden”-werkveld beperkt. Meer kennis hiervan, en samenwerking ermee, is van groot belang. Door lidmaatschap van de Werkplekarchitecten krijgen we een groter zicht op de mogelijkheden, en kan dit leiden tot wederzijds interessante initiatieven (voor ondermeer toeleiding naar toekomstige zij-instroomopleidingen).
	Betrokken partners: Het Fonds voor de Rijn- en Binnenscheepvaart
	Inspanningsverbintenis(-sen): De sectorale sociale partners engageren zich ertoe om het Fonds voor de Rijn- en Binnenscheepvaart lid te laten worden van de Werkplekarchitecten.

Prioriteit 2: Intersectorale acties

Actie 1: Communicatiecampagne “onderneem voor iedereen” Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: In het addendum 2021-2023 werden intersectoraal heel wat tools ontwikkeld. Tijdens deze addendumperiode wensen we een communicatiecampagne te ontwikkelen om deze tools nog breder tot bij de ondernemingen te krijgen. Eventueel koppelen we dit aan de promotie van de andere acties : <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuningsfiches (leeftijd, gender en seksuele oriëntatie, armoedebewust HR-beleid, migratieachtergrond, beperkingen, geletterdheid, ...)
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Videoteasers om discriminatie tegen te gaan - Handleiding non-discriminatiecode - Lesmateriaal dag van inclusie <p>De campagne is gepland voor najaar 2024.</p>
	<p>Betrokken partners: Communicatiebureau, SERV, sectorfondsen, VDAB (werkgeverspagina), sociale partners, Levl, gebruikersoverleg handicap en arbeid, netwerk tegen armoede, cavaria.</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): De sector ondersteunt de verspreiding van de campagne 'ondernemvooriedereen' via de eigen kanalen, zoals de website en de nieuwsbrieven die worden verspreid.</p>

<p>Actie 2: Charter rond inclusief ondernemen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: We onderzoeken de ontwikkeling en uitwerking van het opzetten van een charter diversiteit. De sectorfondsen promoten de ondertekening van een charter inclusief ondernemen. Van organisaties die het charter ondertekenen wordt verwacht dat ze in samenwerking met een van de ESF-projecten of met de sectorfondsen een inclusieplan opstellen na het invullen van een inclusiescan. We houden via een enquête bij de deelnemende ondernemingen de vinger aan de pols over de vorderingen.</p>
	<p>Betrokken partners: ESF 500 projecten, Werkplekarchitecten, COM DIV</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): De sector werkt mee aan de uitwerking van een charter inclusief ondernemen.</p>

<p>Actie 3: Evenement rond inclusie</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: In oktober 2022 organiseerden we een intersectorale dag van de inclusie. 150 werkgevers en HR-medewerkers kregen er handvaten mee om met inclusie aan de slag te gaan. In 2023 wensen we ondernemingen nu ook uit te dagen om met deze inzichten aan de slag te gaan. We vragen om op 20 oktober 2023 een actie uit te voeren in de organisatie die diversiteit of inclusie bevordert. Ook actie die gedurende het jaar werden uitgevoerd kunnen we in de verf zetten. We voorzien een inspiratiesessie in het voorjaar waarin we verwijzen naar mogelijke acties (onder meer ook in het kader van de week van de geletterdheid en campagne individueel maatwerk). We onderzoeken de mogelijkheid om aan te sluiten op het Nederlandse initiatief 'diversityday'.</p>
--	--

	In 2024 herhalen we de dag van inclusie zoals georganiseerd in 2022 gekoppeld aan de Inclusieve Onderneming Award van Sterpunt Inclusief Ondernemen.
	Betrokken partners: Sterpunt Inclusief Ondernemen, Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid, Hands on Inclusion, Agentschap Integratie en Inburgering, VDAB, Ligo
	Inspanningsverbintenis(-sen): De sector streeft er naar om 2 ondernemingen te laten deelnemen.

<p>Actie 4: Ontwikkeling leidraad gesprek inzake diversiteit en inclusie op de werkvloer en opleiding voor consulenten</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De SERV ontwikkelt samen met de sectoren en met Unia een leidraad om sectorconsulenten te versterken in hun rol om het thema diversiteit, inclusie en non-discriminatie bespreekbaar te maken binnen ondernemingen.</p> <p>De SERV organiseert een opleidingsmoment voor sectorconsulenten om hiermee aan de slag te gaan en organiseert intersectorale intervisiemomenten.</p>
	<p>Betrokken partners: Unia, sectorfondsen</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): De sector werkt mee aan de ontwikkeling van een gesprekskaart ter ondersteuning van de sectorconsulenten en maakt ruimte voor opleiding en begeleiding en zal het ook nog tijdens de convenantperiode toepassen.</p>

Artikel 5. Deze overeenkomst neemt een aanvang op 1 juli 2023 en eindigt per 30 juni 2025.

Artikel 6. De sector verbindt er zich toe de subsidie uitsluitend aan te wenden ter uitvoering van deze acties.

Artikel 7. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Artikel 8. De bepalingen van het sectorconvenant 2023-2025 zijn van toepassing in zoverre de voorliggende overeenkomst hier niet van afwijkt.

Opgemaakt in drie originele exemplaren te Brussel op
waarvan elke partij een exemplaar ontvangt.

Namens de Vlaamse Regering,

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

De heer Jo BROUNS

Namens de sociale partners van de sector Binnenvaart (PC139),

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

De heer Peter VAN DEN ABBEELE,
Voorzitter van het Fonds voor Rijn- en Binnenscheepvaart

en met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

De heer Jacques KERKHOF,
Ondervoorzitter van het Fonds voor Rijn- en Binnenscheepvaart